

Groen en Heem Actueel

Nr.3, september 2020

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard
e.o. betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem Valkenswaard e.o., Oranje Nassaustraat 63, 5554 AE, Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Albert Aten en Lambert de Brouwer (redactieleden)

Agenda

Over de onderwerpen met:

- een ster* : meer informatie in dit nummer
- twee sterren** : wordt u nog over geïnformeerd.
- drie sterren*** : datum onder voorbehoud

Wist u dat...

...de Algemene Ledenvergadering tot volgend jaar wordt uitgesteld*;
... de gemeente Valkenswaard onderzoekt of parkeer-hub voor ASML en High Tech Campus mogelijk is;
...de uitspraak van de rechtbank beroep Westparallel/N69 rond 20 oktober wordt verwacht*;
...de aanpak van de eikenprocessierups dit jaar succesvol is geweest*;
...de perikelen rondom het Eurocircuit onverminderd doorgaan*;
...de werkgroepen over het plan Dommelland bij elkaar komen;
...de gemeente Valkenswaard inzet op biodiversiteit*;
...we in september onze wandelschoenen hebben aangetrokken voor een leuke activiteit!*

Van het Bestuur

Algemene Ledenvergadering uitgesteld

In verband met de door de landelijke overheid genomen "Coronavirus" maatregelen heeft het bestuur besloten om de jaarlijkse algemene ledenvergadering op te schuiven en te combineren met de Algemene ledenvergadering over 2020. Deze zullen worden gepland in het voorjaar van 2021.

Het conceptjaarverslag is reeds aan alle leden toegezonden, vooruitlopend op de jaarvergadering!

Het bestuur is op zoek naar...

actieve leden die zich willen inzetten voor onze vereniging. Door de vele projecten die er op dit

moment zijn in Valkenswaard en Waalre zijn wij op zoek naar extra ondersteuning bij beoordeling van plannen e.d.

Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via info@groen-heemvalkenswaard.nl

Oproep contributie 2020

Leden die de contributie voor 2020 ad € 10,- nog niet hebben overgemaakt kunnen dit doen op banknummer **NL17TRIO0391081616**, ten name van Groen en Heem Valkenswaard e.o.

Nieuws en actualiteiten

Valkenswaard onderzoekt of parkeer-hub voor ASML en High Tech Campus mogelijk is

Onderzoek moet uitwijzen of de komst van een parkeerfaciliteit voor ASML en de High Tech Campus in Valkenswaard-zuid mogelijk is. Het dorpsbestuur wil een halve ton uittrekken om een totaalbeeld te krijgen van de parkeerbewensen aan de zuidkant van Valkenswaard in de omgeving van het Eurocircuit.

Daarbij moet ook duidelijk worden of Valkenswaard een rol kan spelen in het hub-

systeem (parkeren op afstand, verder reizen met de fiets of ov, red) dat Brainport in de regio voor ogen heeft. Volgens de gemeente is nu de tijd rijp om hierop in te haken, mede ook omdat er kansen zijn voor cofinanciering.

In aanmerking komt de voormalige vuilstort aan de Victoriendijk. De huidige afdeklaag voldoet niet aan de bodem- en milieutechnische eisen in het kader van een goed bodembeheer en de wetgeving hieromtrent. Ten behoeve van een goed bodembeheer in de toekomst is het noodzakelijk de deklaag te vervangen en een hiermee een veilige en milieutechnisch aanvaardbare situatie van het stortmateriaal in de toekomst te borgen. Mogelijk kan afdekking gecombineerd worden met het verzorgen van parkeergelegenheid, niet enkel voor het Eurocircuit, maar mogelijk ook ten behoeve van een regionale P+R faciliteit voor Valkenswaardenaars en andere forensen die vanuit het zuiden naar ASML/HTC reizen.

[Bron: Eindhovens Dagblad](#)

Aanpak Eikenprocessierups in Valkenswaard succesvol

De Eikenprocessierups is nu (begin augustus) aan het verpoppen of al vlinder geworden en legt zijn eitjes alweer voor het volgende jaar.

De irritante brandharen blijven echter achter in de nesten en kunnen bij stevige wind nog steeds voor overlast zorgen, als ze verwaaien en mens of dier ermee in contact komt. De brandharen kunnen nog wel 6 tot 8 jaren actief blijven!

Minder overlast door gecombineerde aanpak

De overlast is nu minimaal en over het geheel genomen hebben we dit jaar (37) veel minder meldingen gehad dan in vorige jaren (2019: 194, 2018: 126). Onze gerichte aanpak van preventieve bestrijding in combinatie met natuurlijke bestrijding, heeft dus een goed resultaat opgeleverd!

Samen met aannemer Vaessen uit Maasbree, hebben we als gemeente een plan van aanpak opgesteld. Onder meer op basis van de meldingen van de afgelopen jaren, hebben we 8.649 eiken langs belangrijke fiets- en wandelroutes, bij scholen, verzorgingstehuizen en buitensportgelegenheden, preventief gespoten. In totaal staan langs wegen en paden bijna 30.000 eiken, de bospercelen niet meegeteld.

Gerichte inzet van biologisch bestrijdingsmiddel.

Op plekken waar volgens de Vlinderkaart van de Vlinderstichting beschermde vlinders verblijven, spuiten we niet preventief en ook niet in natuurgebieden en bospercelen. Wanneer daar echt overlast wordt ervaren, worden de nesten weggezogen (curatieve bestrijding). Preventief bestrijden doen we met Xentari, een biologisch middel dat op bacteriële

houden we zoveel mogelijk rekening met de wind. Om verspreiding te voorkomen, wordt het middel statisch geladen waardoor het hecht op het blad van de boom en de mate van verwaaien dus minimaal is. In verband met de korte periode waarin het middel doeltreffend is, bekijken we goed of het wel of niet kan worden ingezet.

Bestrijding eikenprocessierups door natuurlijke vijanden

De gemeente Valkenswaard zet al enkele jaren in op een herstel van het natuurlijk evenwicht zodat bestrijding van de eikenprocessierups door natuurlijke vijanden gebeurt. Daarvoor worden mezenkastjes opgehangen en zorgen we voor een begroeiing (o.a. wilde bloemen, ruige bermen en speciale bloembollen) die de natuurlijke vijanden aantrekt. Met deze verbeteringen hopen we dat stilaan het preventief en curatief bestrijden kan afnemen ten gunste van de natuurlijke bestrijding.

[Bron: Website Gemeente Valkenswaard](#)

Ontwikkelingen Westparallel/N69

Op 7 september vond de behandeling plaats bij de rechtbank Oost-Brabant van het lopende beroep. Het beroep is gericht tegen de verleende vergunning Wet natuurbescherming, en met name gaat het dan om de stikstofdepositie die de aanleg en ingebruikname van de weg veroorzaakt op kwetsbare Natura2000-gebied, zoals de Keersopperbeemden. Daarnaast is ingegaan op het nog steeds ontbreken van duidelijkheid omtrent (chemische) verontreinigingen in het (diepere) grondwater vanuit illegale afvallozingen bij de voormalige stortplaats aan de Victoriedijk die via de stromingsrichting naar het natura2000-gebied stroomt. Ook zal de vraag beantwoord worden of er al dan niet

alsnog een Tracébesluit door de minister nodig is. Het betreft namelijk een nieuwe internationale weg die, vanaf de grens met België, aansluit op de A67 via de nog aan te leggen Kempenbaan West in Veldhoven. Als argument is ingebracht dat het gesloten Gebiedsakkoord niet het democratisch mandaat biedt voor het gekozen tracé en de uitvoering van de werkzaamheden en daarmee voor het verlenen van alle benodigde (deel)vergunningen. De uitspraak wordt rond 20 oktober verwacht.

Ontwikkelingen Eurocircuit

Door de gemeente is het proces gestart om na onderzoek van vier scenario's te komen tot een nieuw bestemmingsplan voor het Eurocircuit. De vier scenario's zijn: 1 het omvormen van het terrein naar natuur; 2 het huidig feitelijk legaal gebruik vastleggen in een nieuw vast te stellen bestemmingsplan; 3 het omvormen van het terrein tot leisurezone; 4 mogelijkheden tot gebruik t.b.v. het crossen maximaal faciliteren.

In september zijn gesprekken gevoerd met diverse belanghebbende partijen. Op vragen van Groen en Heem heeft de projectleider benadrukt dat de vier scenario's gelijkwaardig zijn en dat er uiteindelijk door de gemeenteraad een keuze gemaakt kan worden gemaakt op basis van serieuze onderzoeken van alle vier de scenario's. Voors en tegens van alle vier worden onderzocht en tegen elkaar afgewogen waarbij belanghebben van alle vier de scenario's worden betrokken. Een vijfde maatwerkscenario kan daarbij ontstaan.

In oktober vindt een vervolgsessie plaats waarbij voorlopige resultaten van de uitgewerkte scenario's zullen worden toegelicht, en waarbij de standpunten van de aanwezige partijen verder kunnen worden verduidelijkt.

kapvergunning 7 moeroseiken aan de Haagstraat

Het bezwaar dat Groen en Heem heeft ingediend tegen het kappen van de moeroseiken is door de Bezwarencommissie

ongegrond verklaard en het college van b&w heeft de kapvergunning in stand gelaten. Met de beoordeling van de argumenten door de Bezwarencommissie zijn wij niet gelukkig. De door de gemeente aangevoerde overwegingen zijn naar onze mening vrij algemeen, niet erg kritisch, overgenomen waarbij op door ons onderbouwde argumenten niet of heel oppervlakkig is ingegaan. We beraden ons op verdere stappen.

Heide schonen op Malpie

Het IVN gaat, in samenwerking met de gemeente, weer heide schonen op de Malpie.

Dat duurt van de eerste zaterdag in september tot en met de eerste zaterdag in november. "Dan sluiten we af met de Nationale Opschoondag, georganiseerd door het Jeugd-IVN. We beginnen om 9.00 uur, later kan ook." Deelnemers gaan door tot 12.00 uur.

"De pijlen die uitgezet worden vanaf het begin van het fietspad, na de Venbergse molen, geven de plek aan waar we dan bezig zijn. Gezelligheid vinden we belangrijk, dus er is op tijd koffie met koek."

Meedoen? Breng een takkenschaar of zaagje mee. Meer via 040-2015181.

[Bron: Valkenswaards Weekblad](#)

Informatief

Toekomst

Door Albert Aten

Gaat het goed met ons en met de mensheid? Momenteel wat minder, zeggen wij nu, vanwege de corona en de daardoor ontstane stagnaties, zoals voor vakantie-reizen en evenementen. Dit zal, naar we hopen, niet lang duren en daarna gaan we op dezelfde voet verder met toename van haast alles. Want groei is het dogma en alle plannen liggen klaar om die weer op gang te brengen.

Mondiaal gezien is dit een ramp. Als wij met 9 miljard mensen willen leven op de 9 miljard bruikbare hectares, dan is de deling eenvoudig: daar komt 1 uit. Het rijkere deel van de wereld gebruikt 3 tot 10 ha, de armere landen dus veel minder, vaak minder dan 1. Het streven is daar naar vergroting en in China is dat al aardig gelukt.

We noemen dit de ecologische voetafdruk, het aantal hectares dat we per persoon gebruiken. Geen populair begrip, want de uitkomst is voor ons altijd vrij onaangenaam. Bovendien kleven er wat onzekerheden aan. Bv. als een auto per jaar zoveel CO₂ uitstoot als door een groene hectare kan worden opgenomen, kunnen we de voetafdruk 1 noemen.

Maar als we de eisen van een circulaire economie stellen, moeten we uit de groene bodem ook weer voldoende brandstof maken om de auto te laten rijden en dan hebben we meer dan 2 hectares nodig. En dan rijdt er een auto, maar eten er nog geen mensen. Kortom: we gebruiken meer dan er beschikbaar is. De vraag is dan: hoe spelen wij het klaar om meer van de aardbodem te gebruiken dan er opgebracht kan worden? Hierop zijn twee antwoorden:

A. we gebruiken nog de voorraden, die in de afgelopen miljoenen of miljarden jaren zijn opgebouwd en die nog niet allemaal opraken. Van steenkolen hebben we nog veel, van aardgas, vooral in Nederland, nog maar weinig.

B. de nadelen van onze leefwijze lossen we niet op, maar schuiven we door naar de volgende generaties. Bekend voorbeeld is de opwarming van de aarde, waarvoor nog veel uitgevonden moet worden. Minder bekend is, dat ons drinkwater schaarser wordt, naarmate er meer wingebieden gesloten worden vanwege de olopende nitraatgehalten

Het is jammer dat er een natuurramp of een epidemie of een oorlog nodig is om ons tot ander gedachten te brengen, Het is nog altijd mogelijk, dat we onze hersens gaan gebruiken om een duurzame leefwijze te vinden, die over 100 jaar nog een menselijke samenleving bestaanbaar te maken.

Biodiversiteit in Valkenswaard

Bron: Gemeente Valkenswaard

De gemeente Valkenswaard onderstreept het belang van biodiversiteit en is al een aantal jaren bezig met het vinden van goede en haalbare oplossingen. Zo experimenteert de gemeente volop met het inzaaien van percelen met inheemse bloem- en kruidenmengsels en zijn bermen en plantsoenen niet voor niets 'ruig'. Dat er goede resultaten worden behaald, blijkt uit het predikaat 'bivriendelijke gemeente' dat de gemeente in 2019 wist te bemachtigen.

Bewust maaien

Een belangrijk onderdeel in het creëren van meer biodiversiteit is de manier en frequentie waarop er gemaaid wordt. Dit gebeurt in Valkenswaard op een intensieve en extensieve manier.

Intensief maaien houdt in dat er, in de periode van pakweg april tot en met oktober, met grote regelmaat gemaaid wordt. Dit gebeurt vooral bij veldjes en plantsoenen die veel gebruikt worden door recreanten, sporters of wandelaars, zoals bijvoorbeeld de sportvelden of de ligweide bij het zwembad.

Extensief maaien gebeurt maar twee keer per jaar en heeft vanuit het oogpunt van biodiversiteit de voorkeur. Omdat dat uit veiligheidsoverwegingen echter niet overal kan, krijgen sommige locaties 'cyclisch' een

maaibeurt. Dat wil zeggen dat de frequentie tussen beide methodes in ligt en dat niet het hele plantsoen kort gemaaid wordt, maar dat er bepaalde ruigtes blijven. Denk aan wat langere stukken rondom verkeersborden, of dat alleen de eerste 40 centimeter van de berm kort gehouden wordt. Het voordeel van extensief maaien is dat insecten meer gelegenheid krijgen om te eten, zich te verschuilen en voort te planten.

Bovendien zaait de gemeente extra bloembollen en zaden, waardoor het bloeiseizoen eerder van start gaat, waar prille bijen en hommels weer van profiteren. Deze wildbloemenmengsels zijn zodanig samengesteld dat ze het bloeiseizoen maximaal verlengen, wat ook weer gunstig is voor bijen, vlinders en andere insecten.

Onderzoek en samenwerking

Valkenswaard beschikt over tientallen kilometers berm waarin zich zeldzame planten en dieren kunnen bevinden. Bermen zijn voor verschillende vlinders, bijen en insecten een belangrijke schakel in hun levenscyclus. De gemeente Valkenswaard heeft daarom een groot aantal bermen, velden en plantsoenen ingezaaid met bloembollen- en wildbloemenmengsels. Er wordt daarnaast ook geëxperimenteerd met verschillende methodes om de grond te bewerken. Tot slot onderzoekt de gemeente verschillende methodes van ecologisch bermbeheer in samenwerking met deskundige partners.

De gemeente werkt op het gebied van biodiversiteit intensief samen met verschillende werkgroepen van het IVN.

Samen werken ze aan natuurverbeteringsactiviteiten en dragen ze bij aan natuureducatie. Ook levert de gemeente ondersteuning aan het Dorpsinitiatief Borkel en Schaft, waar een werkgroep zich bezighoudt met biodiversiteit.

Maar niet alleen in de bermen en plantsoenen ligt een kans voor biodiversiteit. De gemeente ziet ook kansen bij bouwgrondexploitaties en projectgebieden. Wanneer er bijvoorbeeld langere tijd sprake is van braakligging, worden er wildbloemenmengsels gezaaid. Ook deelt de gemeente zakjes wildbloemenzaad uit aan inwoners die al vaker hebben meegedacht over biodiversiteit of die contact zoeken met de gemeente over gerelateerde onderwerpen.

Bewustwording en voorlichting

Grote oppervlaktes van het Valkenswaard grondgebied zijn eigendom van inwoners. De gemeente zet daarom ook in op bewustwording bij particulieren. Een onderdeel daarvan is de afkoppelsubsidie die onlangs in het leven is geroepen. Inwoners worden met deze subsidie gestimuleerd om het hemelwater af te koppelen van het riool. Regenwater blijft daardoor in de eigen tuin, wateroverlast wordt tegengegaan en de maatregelen die daarvoor nodig zijn zorgen er voor dat er meer vergroening ontstaat in de tuinen.

Inwoners van de gemeente Valkenswaard weten soms niet waarom bepaalde keuzes gemaakt worden, zoals in het geval van het extensief maaien. Hoge grassen en 'wilde' bermen worden nog gezien als een gebrek aan inzet, terwijl deze keuzes heel bewust gemaakt worden.

De gemeente vindt het daarom ook belangrijk om inwoners en ondernemers bewust te maken van de maatregelen die nodig zijn. Onlangs werden daarvoor nog 'bij-zondere borden' geplaatst.

Breed scala aan projecten

Los van deze grote, structurele maatregelen wordt er op vele andere vlakken rekening gehouden met biodiversiteit. Zo gebruikt de gemeente geen chemische bestrijdingsmiddelen meer, maar wordt het

onkruid weg geborsteld. De gemeente denkt samen met inwoners na over de herinrichting van hun straat, zodat er meer groen ontstaat, of hoe daken en gevels vergroend kunnen worden. Er staat een project met insectenhôtels in de openbare ruimte in de planning, er worden veel nieuwe bomen geplant, de aanleg van ecozones worden gestimuleerd, enzovoorts.

Activiteiten

Benieuwd naar de impact van de nieuwe N69 op de omgeving?

Veertien personen wandelden zaterdag door het Natura 2000 gebied waar het beekje de Keersop de grens vormt tussen Riethoven en Dommelen. Zeventig meter verderop vindt de aanleg plaats van de N69.

Aannemer Boskalis en de provincie Noord-Brabant zijn al volop bezig met werkzaamheden voor de aanleg van de nieuwe N69 Westparallel. Eind 2021 moet de nieuwe weg, die de N69 ten zuiden van Valkenswaard verbindt met de A67 bij Veldhoven, af zijn. Doel is niet alleen om de drukke provinciale weg dwars door de kernen van Valkenswaard en Aalst te ontlasten, maar ook de realisatie van een internationale verbindingsweg tussen de grens met België en de A67 bij Veldhoven. De Westparallel sluit

Kortom, de gemeente benut al vele kansen op het gebied van biodiversiteit en experimenteert volop om zoveel mogelijk inzicht te krijgen in welke methodes goed werken. Door dit continu te monitoren en te bekijken welke methodes het beste resultaat opleveren, kan er de komende jaren steeds efficiënter en effectiever worden ingezet op het verhogen van de biodiversiteit.

daarvoor aan op de nog te realiseren Kempenbaan West bij Veldhoven.

Het was een geslaagde interessante wandeling met nogmaals dank aan de gidsen Ton, Ellen en Jacques.

[Bron: Eindhovens Dagblad](#)

Colofon

Groen en Heem Actueel is het drie maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard en omstreken.

Correspondentie adres

Groen en Heem Valkenswaard e.o.
Oranje Nassaustraat 63
5554 AE Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groen-heemvalkenswaard.nl
www.groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek
Redactieleden:
Albert Aten en Lambert de Brouwer

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de hoofdredacteur. Artikelen dienen digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan de ledenadministratie:
info@groen-heemvalkenswaard.nl

© 2020 Groen en Heem
Valkenswaard e.o